

TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU
TARAFINDAN DESTEKLENECEK
YUMURTA ÜRETEEN TARIMSAL İŞLETMELERDE
AB STANDARTLARI DENETİM FORMU

İşletme Sahibinin adı/soyadı			
Adresi			
Tel/Fax			
İşletme No			
İşletmenin türü			
İşletmenin Kurulu Kapasitesi			
Mevcut kapasite			
Yetiştirme şekli			
Bir önceki denetleme tarihi			
Denetleme tarihi			
DENETİM	EVET	HAYIR	AÇIKLAMALAR
A- Genel Hükümler			
A.1. Personel			
A.1.1. Hayvanların bakımı ile ilgilenen personel refah konusunda yeterli bilgiye sahip mi?			
A.2. Kontrol			
A.2.1. Hayvanlar gün içinde en az bir kez kontrol ediliyor mu?			
A.2.2. Hayvanlarının herhangi bir zamanda kontrol edilmelerine imkan verecek sabit ya da taşınabilir aydınlatma ekipmanı mevcut mu?			
A.3. Kayıtlar			
A.3.1 İşletmede hayvanlara uygulanan tedaviler, aşılama, ölüm ve kontroller sırasında tespit edilen eksikliklere ilişkin kayıtlar tutuluyor mu?			
A.4. Gürültü seviyesi			
A.4.1. Gürültü seviyesi asgariye indirilmiş mi?			
A.4.2. Sürekli ve ani gürültülerden kaçınıyor mu?			
A.4.3. Havalandırma fanları, yem makineleri ya da diğer ekipman mümkün olan en az gürültüyü oluşturacak şekilde inşa edilmiş mi?			
A.5. Aydınlatma			
A.5.1. Tüm binalarda, tavukların birbirlerini görmelerine, açıkça görsel olarak etrafını araştırabilmelerine ve doğal davranışlarına			

imkan tanıyacak yeterlikte aydınlatma seviyesi sağlanmış mı?			
A.5.2. Doğal aydınlatmanın olması durumunda, kümeste pencereler ışığın eşit bir şekilde dağıtılmasına imkan verecek şekilde düzenlenmiş mi?			
A.5.3. Aydınlatma saatleri 24 saatlik bir ritmi takip edecek şekilde ayarlanmış mı?			
A.5.4. Bir günde 8 saatten az olmamak kaydıyla tavukların dinlenebilmeleri, immüdepresyon ve göz anomalilerinin engellenmesi için 8 saatten az olmamak üzere kesintisiz karanlık sağlanıyor mu?			
A.5.5. Işıklar kapatıldığında tavuklara rahatsızlık vermeden ve yaralanmaya neden olmadan yerleşmelerine imkan tanıyan yeterli bir süre için alacakaranlık sağlanıyor mu?			
A.6. Temizlik ve dezenfeksiyon			
A.6.1. Kümes bölümleri, ekipman ve aletler düzenli aralıklarla ve boşaltmadan sonra yeni bir tavuk grubunun girmesinden önce tamamen temizlenir ve dezenfekte ediliyor mu?			
A.6.2. Kafeslerin dolu olduğu durumlarda, yüzeyler ve tüm ekipman yeterince temiz tutuluyor mu?			
A.6.3. Dışkılar gerekli olduğu ölçüde sık sık uzaklaştırılıyor mu?			
A.6.4. Ölen tavuklar her gün uzaklaştırılarak usulüne uygun şekilde imha ediliyor mu?			
A.7 Kafesler			
A.7.1. Kafesler tavukların kaçmasını önleyecek şekilde tasarlanmış mı?			
A.7.2. İki ya da daha fazla katlı kafeslerden oluşan yerleşimlerde, tüm kafeslerin zorluk çekilmeden kontrol edilmesine ve tavukların çıkartılmasının kolaylaştırılmasına imkan tanıyan önlemler alınmış mı?			
A.7.3. Kafes kapakları yetişkin bir tavuğun gereksiz yere acı çekmesine ya da yaralanmasına neden olmayacak şekilde çıkarılmasına imkan verecek boyutlarda ve tasarımda yapılmış mı?			
A.8. Yem su ve diğer maddeler			
A.8.1. Hayvanlar yeterli miktarda uygun bir yemle besleniyor mu?			

A.8.2. Hayvanlara yeterli miktarda su veriliyor mu?			
A.8.3. Beslenme ve içme suyu donanımı gıdanın ve suyun kontamine olmasını engelleyecek şekilde yerleştirilmiş mi?			
A.8.4. Tedavi ya da koruma amaçlı olarak Bakanlığın izin vermediği herhangi bir madde kullanılıyor mu?			
A.9. Uygun olmayan müdahaleler			
A.9.1. Hayvanlara tedavi amaçlı olmayan müdahaleler yapılıyor mu?			
A.10. Donanımlar			
A.10.1. Hayvanların sağlığı ve refahı için gerekli olan tüm otomatik ve mekanik donanımlar günde en az bir kere kontrol ediliyor mu?			
A.10.2. Tespit edilen sorunlar zaman geçirilmeden gideriliyor mu?			
A.10.3. Sorun giderilene kadar, hayvanların sağlığının ve refahının güvenceye alınması için özellikle alternatif besleme metotları kullanılır ve yeterli bir ortam sağlanmak üzere, uygun önlemler alınıyor mu?			
A.10.4. Yapay bir havalandırma sisteminin kullanıldığı ve bu sistemin bozulması durumunda, hayvanların sağlığının ve refahının korunması için yeterli düzeyde havanın yenilenmesini temin edecek bir destekleyici sistem mevcut mu?			
A.10.5. Yapay havalandırma sisteminin bozulması durumunda bakıcıya haber verecek bir alarm sistemi mevcut mu?			
A.10.6. Söz konusu bu alarm sistemi düzenli aralıklarla test ediliyor mu?			
A.11. Barınaklar (Kapalı İşletmeler)			
A.11.1. İşletmelerin inşası için kullanılan malzeme ve özellikle hayvanların temasta bulunabileceği donanımı içeren bölmeler; hayvanlara zarar vermeyecek şekilde dizayn edilmiş mi?			
A.11.2. İşletmelerde kullanılan malzemeler temizlik ve dezenfeksiyona uygun mu?			
A.11.3. Hayvanların bulunduğu işletmelerdeki alet ve donanımlar; çapraz bulaşmayı ve hastalık taşıyıcı organizmaların oluşmasını engellemek amacıyla, düzgün bir şekilde temizlenip dezenfekte ediliyor mu?			
A.11.4. Hayvanların emniyeti için yapılan işletme içi düzenlemeler ve tesisatlar; hayvanlarda yaralanmaya veya acı çekmelerine			

sebeplere olabilecek herhangi bir keskin kenar ya da çıkıntılar olmayacak şekilde inşa edilmiş mi?			
A.11.5. Bakımı ve beslemesi yapılan hayvanlara uygun altlık mevcut mu?			
A.11.6. Binaların yalıtımı, ısıtma ve havalandırması yeterli mi?			
B. Yetiştiricilik Sistemleri			
B.1. Alternatif Sistemde Yetiştiricilik (Genel Hükümler)			
B.1.1. Her tavuk için en az 10 cm ayrılması şartıyla ya doğrusal bir yemlik ya da her tavuk için asgari 4 cm ayrılması şartıyla dairesel yemlik bulunduruluyor mu?			
B.1.2. Her tavuk için en az 2,5 cm ayrılması şartıyla ya doğrusal suluk ya da her tavuk için asgari 1 cm ayrılması şartıyla dairesel suluk bulunduruluyor mu?			
B.1.3. Damlama aleti ya da su kabı kullanılıyor ise her 10 tavuk için en az bir damlama aleti ya da su kabı bulunduruluyor mu?			
B.1.4. Her yedi tavuk için en az bir folluk temin edilmiş mi?			
B.1.5. Grup follukları kullanılıyor ise, azami 120 tavuk için en az 1 m ² folluk alanı ayrılmış mı?			
B.1.6. Her tavuk için en az 15 cm keskin kenarı olmayan yeterli sayıda tünek ayrılmış mı?			
B.1.7. Tünekler arasındaki yatay mesafe en az 30 cm ve tünek ile duvar arasındaki yatay mesafe de en az 20 cm olarak belirlenmiş mi?			
B.1.8. Altlığın üzerine tünek konulmuş mu? (konulmaması gerekli)			
B.1.9. Her tavuk için en az 250 cm ² altlıklı alan ayrılmış mı?			
B.1.10. Zemin yüzeyinin en az 1/3' ü altlıklı mı?			
B.1.11. Zemin her ayağın pençelerinin öne bakan bölümlerini destekleyecek şekilde inşa edilmiş mi?			
B.1.12. Her m ² kullanılabilir alan için sürü yoğunluğu 9 tavuğun altında mı?			
B.2. Alternatif Sistemde Yetiştiricilik (Çok katlı sistemler)			
B.2.1. Dört kattan daha fazla kat var mı?			
B.2.2. En az 45 cm. katlar arasında baş üstü boşluğu bırakılmış mı?			
B.2.3. Sulama ve yemleme tertibatı tüm tavukların erişiminin olabileceği bir şekilde dağıtılmış mı?			

B.2.3. Katlar, aşağıdaki katlara damlaların düşmesini engelleyecek bir şekilde düzenlenmiş mi?			
B.3. Alternatif Sistemde Yetiştiricilik (Açık dolaşıma erişimi olan sistemler)			
B.3.1. Dış alana çıkış delikleri var mı?			
B.3.2. Yeterli miktarda mı? (her halükarda, 1000 tavuk için 200 cm büyüklüğünde)			
B.3.3. Deliklerin boyutları en az 35 cm. yükseklikte ve 40 cm. genişliğinde mi?			
B.3.4. Çıkış delikleri binanın tüm uzunluğu boyunca yerleştirilmiş mi?			
B.3.5. Açık dolaşım alanları her m ² ' ye düşen tavuk sayısına uygun mu?			
B.3.6. Uygun bir zemin yapısında mı?			
B.3.7. Sert hava koşullarına karşı koruma var mı?			
B.3.8. Yırtıcı hayvanlara karşı korunaklı mı?			
B.3.9. Açık dolaşım alanlarında suya erişim sağlanmış mı?			
B.4. Zenginleştirilmiş kafes sistemleri			
B.4.1. Her tavuk için ayrılmış en az 750 cm ² kafes alanı var mı? Bu kafes alanının 600 cm ² 'si kullanılabilir alan mı?			
B.4.2. Kullanım alanının dışında kalan alanlar en az 20 cm. yüksekliğinde mi?			
B.4.3. Kafesin toplam alanı 2000 cm ² ' den fazla mı?			
B.4.4. En az bir folluk var mı?			
B.4.5. Gagalama ve eşeleme için altlık var mı?			
B.4.6. Her tavuk için en az 15 cm uzunluğunda uygun tünek var mı?			
B.4.7. Kafesteki tavuk sayısı X 12 cm yemlik var mı?			
B.4.8. Sulama noktaları var ise her tavuğun erişebileceği en az iki damlama aleti ya da en az iki su kabı var mı?			
B.4.9. Tavukların kontrolü ile kafeslere doldurulması ve boşaltılması işlemlerini kolaylaştırmak için, kafes katları arasında en az 90 cm genişliğinde koridorlar var mı?			
B.4.10. Kafeslerin tabanı ile bina zemini arasında en az 35 cm genişliğinde bir boşluk var mı?			
B.4.11. Tırnak aşındırıcı araçlar var mı?			

C. YAPILAN ÖNERİLER

DENETLEYENLER				ÇİFTLİK SORUMLUSU	
Adı Soyadı	Unvanı	Görev Yeri	İmzası	Adı Soyadı	İmzası
	(Veteriner Hekim)				
	(Veteriner Hekim)				